

ВСЕ ПОВ'ЯЗАНЕ З УСІМ

Вивчаючи цю тему, ти:

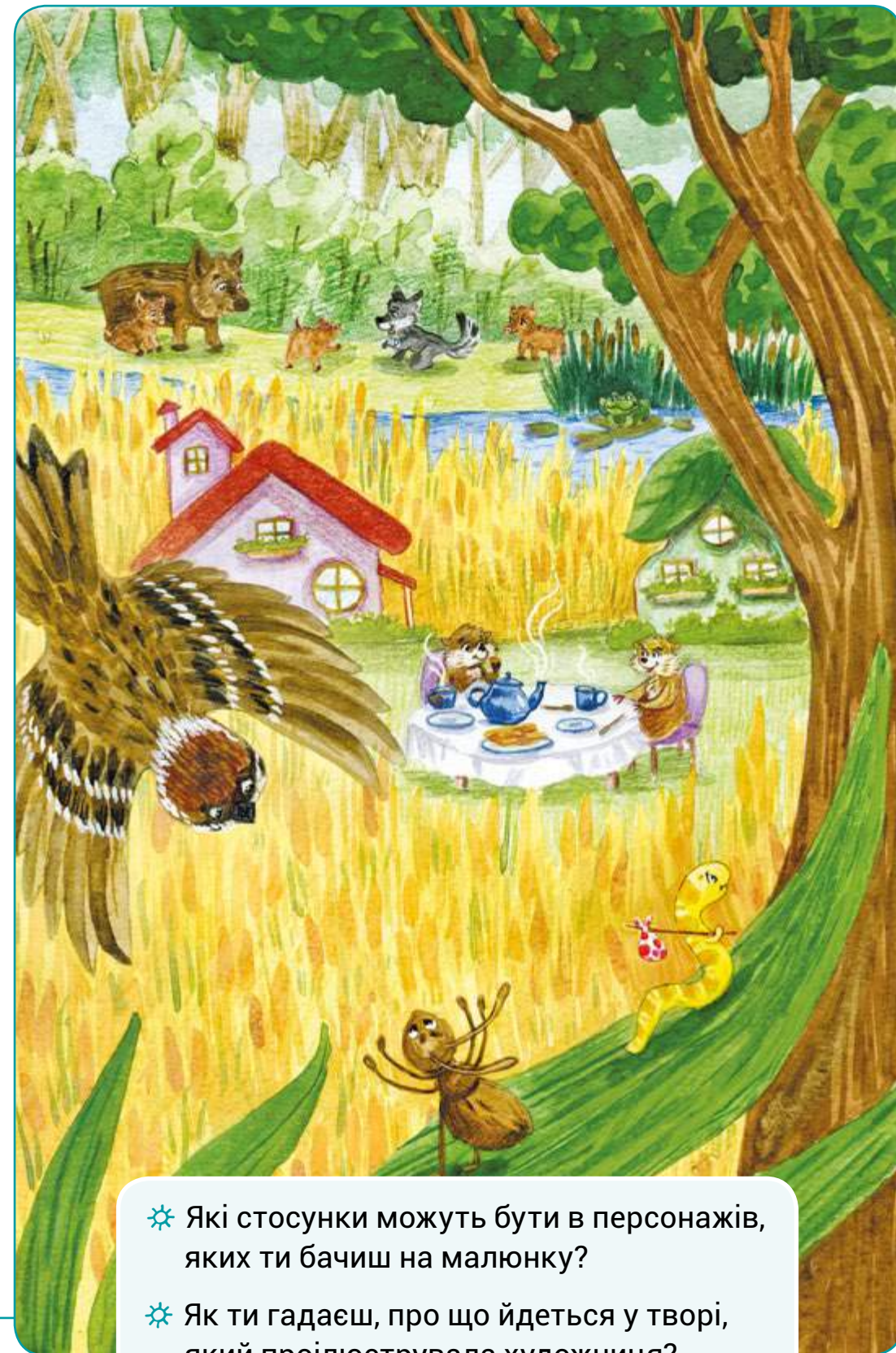
- ☀ дізнаєшся, як піклуватися про своє здоров'я та планету, на якій живеш;
- ☀ дослідити, як ґрунт стає пухким та родючим;
- ☀ навчишся створювати прикрасу-діораму;
- ☀ прочитаєш уривки з казкових оповідань Володимира Читая зі збірки "Правдиві історії Чарівного Лісу".

Володимир
Читай

Завжди йди за своєю мрією, якою б недосяжною вона не здавалася.

- ☀ Які стосунки можуть бути в персонажів, яких ти бачиш на малюнку?
- ☀ Як ти гадаєш, про що йдеться у творі, який проілюструвала художниця?

ІСТОРІЯ ПРО ХРОБАКА ЗЯВУ

(за твором зі збірки Володимира Читая)

Хробачок Зява любляв милуватися, як сонце ховається за обрієм. Він мріяв потрапити на край землі – далеко-далеко, туди, де сонечко лягає спати.

- Мамо, а ти намагалася дістатися краю світу?
- Ні, це неможливо! Хто народився хробаком, той має жити у гною. І немає чого мріяти про недосяжне.

Але Зява вирушив у мандрівку. Дорогою зустрівся хробачкові мураха Вусик, що врятував його від горобця. Стали вони подорожувати разом. На третій день опинилися друзі біля річки. Скочили на листочок, що був біля берега, і попливли. Стрімкий потік наближав Зяву до мрії. Раптом щось труснуло пліт. За ними пливла зубата форель! От-от вони стануть здобиччю. Аж тут листок зачепився за гілку, що низько нахилилася, і друзі вилізли по ній угору.

Зява і Вусик роздивилися навкруги. Місцина була гарна й велична. Водяний пил від гірського водоспаду мільйонами краплин зависав у повітрі. Здавалося, що сонечко лягає в перину, зроблену з найтонших різнобарвних хмаринок. Друзі замилювалися.

– Ось він який, край світу... Одна така мить варта всіх випробувань.

- ☀ Яку мрію мав Зява? Розкажи, як він її здійснював.
- ☀ Інсценізуй з однокласником/однокласницею зустріч Зяви та Вусика.

Як зі мною змінюється мій світ?

1. Побачивши на землі черв'яків, що з'явилися після дощу, п'ятирічний Миколка замислився над такими запитаннями. Що б ти йому відповів/відповіла?

Чому після дощу черв'яки вилазять на поверхню ґрунту?

Для чого потрібні земляні черв'яки?

Що станеться, якщо всі черв'яки зникнуть?

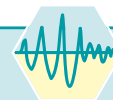
2. Досліди, як черв'яки розпушують ґрунт.

Візьми дві скляні банки з однаковою кількістю ґрунту. Щільно спресуй його. В одну банку помісти дощових черв'яків і спостерігай за їхніми діями. Вони розпушуватимуть землю, збагачуючи її повітрям, яке потрібне для росту рослин.

А тепер налий півсклянки води в кожен банку. У якій банці вода швидше увійде в ґрунт? Чому?

Як впливає розпушування ґрунту на життя рослин? Поясни свою думку.

3. Розкажи за малюнками, яким було життя хробачка до мандрівки, і як змінився його внутрішній світ під час подорожі.

4. Довідайся, як змінився світ Кліма після випадкової зустрічі. Запиши в зошиті два позитивні та два негативні результати цієї зустрічі.

Учора на вокзалі ми з мамою побачили кількох дітей-безхатченків. Вони витягли зі смітника недоїдений гамбургер і сварилися, кому він дістанеться. Мені було шкода їх і трохи страшно. Раніше я не знав, що на світі є такі нещасні діти.

5. Поміркуй, які ситуації можуть зробити людину сміливішою, а які — навпаки, більш обережною. Що має статися, щоб хтось став упевненішим у собі, а що може зневірити людину у власних здібностях?
6. Пригадай ситуації з власного життя, які змінили твій світ. Розкажи, як саме це сталося.

Що означає бути дорослим?

1. Кого з персонажів оповідання Володимира Читая можна назвати дорослим? Обґрунтуй свою думку.

2. Учні 2-го класу обговорювали, що означає бути дорослою людиною. З чією думкою ти погоджуєшся? Чому?

Самому приймати рішення.

Бути відповідальною за свої вчинки.

Мати високий зріст.

Заробляти гроші.

Мати паспорт.

3. Обчисли вираз і дізнайся, у якому віці ти можеш отримати паспорт громадянина України.

$$100 - (9 \cdot 7 + 15) - 8$$

4. Чи можна назвати героїв цих ситуацій дорослими? Обґрунтуй свою думку.

Антон по дорозі зі школи побачив кошеня біля під'їзду свого будинку. Хлопчик узяв тваринку додому, нагодував, побавився з ним. Перед поверненням батьків з роботи він випустив кошеня на вулицю.

Тетянка каталася на роликах і випадково побачила загублений кимось гаманець. Дівчинка попросила батьків допомогти їй розшукати власника.

5. Павло довідався, що в школі організовують добродічний ярмарок для підтримки дітей-сиріт. Хлопчик вирішив виготовити прикраси для інтер'єру і продати їх під час заходу. Чи можна назвати Павла дорослим? Чому? Виготов такий виріб. Як ти його використаєш?

- Дізнайся, що відбувається з організмом людини, яка палить.

- ☀ Чи здається тобі паління привабливим? Чому?

ПРО ЖАБУ ДУШКУ ТА ХОМ'ЯЧКІВ-СУСІДІВ

(за твором зі збірки Володимира Читая)

Жили на горбочку нерозлучні друзі – хом'ячки Тут і Там. Разом на полі працювали, врожай порівну ділили. Але одного разу завітала до Тама жаба Душка та й каже:

– Ти працюєш більше, а ділите зерно ви з Тамом порівну. Несправедливо!

Наступного дня Тут зробив паркан і розділив поле на дві ділянки.

Завітала жаба й до Тама:

– Заздрить Тут твоєму багатству. Хоче нору твою спалити.

Не виходили з голови в Тама жабині слова. Уночі взяв він сірники та й сам підпалив нірку свого друга. Зрозумів Тут, що це Тамових лап справа, і вирішив помститися. Злякався Там, утік на болото.

На болоті зустріла Тама Ропуха, дізналася, що сталося, й каже йому:

– Дурні ви обидвоє. Жабу до серця пустили, слухали її більше, ніж себе.

Пішов Там друга повертати:

– Ти пробач мені, друже. Брехливій жабі я повірив.

Обнялися друзі, розчулилися. Разом вони відбудували Тутову оселю, зруйнували паркан і зажили дружно, як у старі часи.

☀ Який настрій у тебе після прочитання пригоди?
Як автору вдалося його створити?

Чому добрі вчинки важливі?

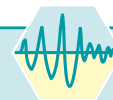
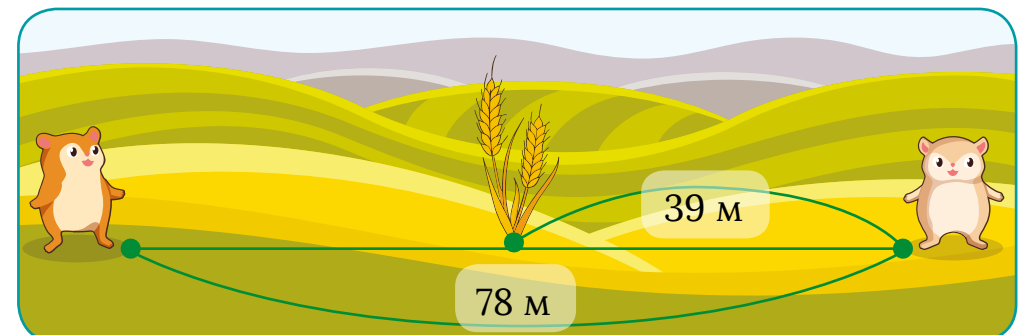

1. По черзі кидайте гральний кубик і давайте відповіді на те запитання, номер якого випаде на грані.

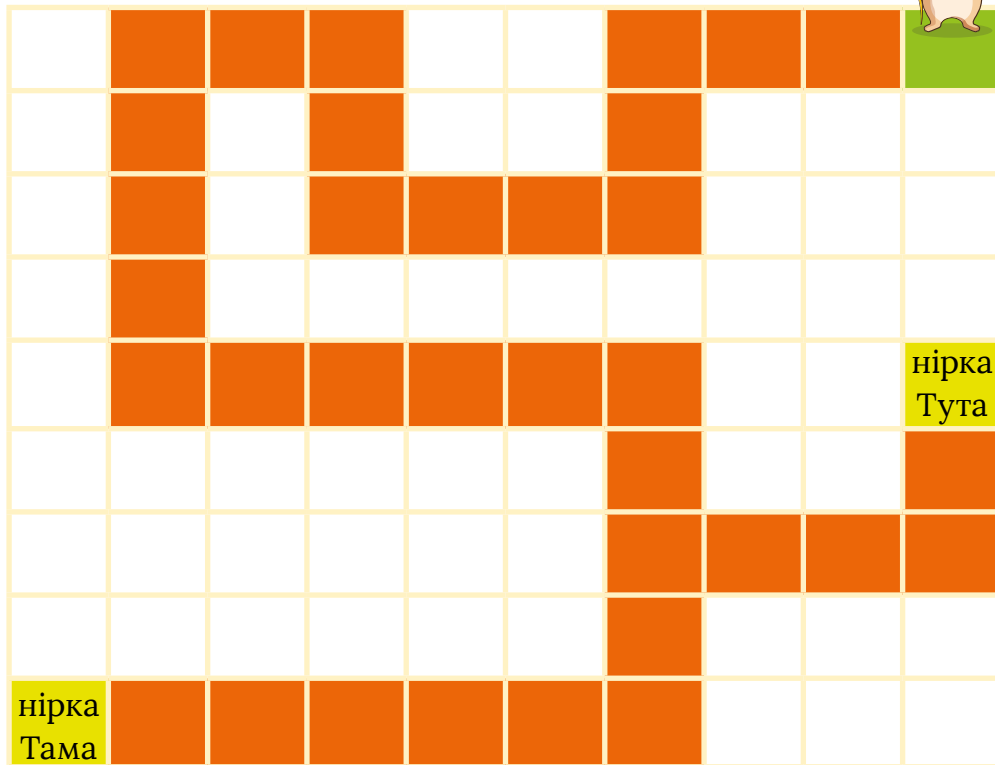
- 1 Який вчинок персонажів твору я схвалюю?
- 2 Який вчинок персонажів твору я засуджую?
- 3 Які наслідки мають вчинки персонажів?
- 4 Які цінності притаманні персонажам?
- 5 Які позитивні риси властиві персонажам?
- 6 Які негативні риси притаманні персонажам?

2. Склади за малюнком задачу та розв'яжи її в зошиті.

3. Закінчи алгоритм, який має виконати хом'як Там, щоб донести колосок до своєї нірки.

←3 ↓2 ←3 ↑2 ...

4. Там хоче подарувати колосок своєму другові. Зміни алгоритм так, щоб Там приніс колосок до нірки Тута.

5. Віднови прислів'я. Поясни, як ти його розумієш.

6. Наведи приклад із власного життя, коли твій добрий вчинок був важливим для іншого. Поясни, чим саме.

Чи може одна людина змінити щось у світі?

1. У полі хом'як Тут перечепився за консервну бляшанку та поранив лапку. Там вирішив допомогти другові. Яку першу допомогу він може надати?

2. На болоті Там побачив черепаху, дуже дивну на вигляд. Роздивись фотографію. Як таке могло статися? Чому пластик залишився на панцірі черепахи?

Чи зашкодив пластик тваринці? Що можна зробити, щоб тварини не потерпали від забруднення природи?

3. Черв'як Зява розповів хом'якам, що його рід допомагає людям — переробляє органічні відходи на **біогумус**. Довідайся, як саме це відбувається. Для цього ти можеш:

- ⚙️ розпитати дорослих;
- 🔍 відшукати інформацію в інтернеті;
- 📺 подивитися відео на каналі Discovery;
- 📖 прочитати відповідну статтю в енциклопедії;
- 🔬 провести дослід.

4. З **блогу** української екодіячки Маріанни Бойко можна дізнатися, як зменшити кількість сміття на планеті. Прочитай поради екоблогерки. Які з них ти можеш почати реалізовувати вже сьогодні?

- ☀ Не купуйте зайвих речей та їжі.
- ☀ Харчові відходи використовуйте як добриво.
- ☀ Замість поліетиленових пакетів користуйтеся торбинками з тканини чи паперу.
- ☀ Сортируйте сміття і здавайте на переробку.
- ☀ Викидайте сміття лише в контейнери.
- ☀ Вигадуйте нові способи використання старих речей.

5. Поміркуй, як можна зробити сміття корисним.

6. Продовж життя пляшок від шампунів та гелів для душу, виготовивши з них акторів для лялькового театру.

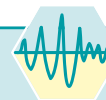
 7. Разом із друзями підготуйте виставу зі створеними персонажами.

Дізнайся, що можна робити, щоб врятувати Землю від сміття.

☀ Пригадай, яке ще сміття треба здавати окремо. Чому?

ПРО ВОВКА КРИВОЛАПКА ТА БРАТІВ-КАБАНІВ

(за твором зі збірки Володимира Читая)

Народилися у вовчиці діти. А одне на лапи не зводиться, бо кривеньке. Вовки й покинули його попід дубом самого. Прийшла туди свиня Рохля по жолуді. Спочатку перелякалася, аж тоді пожаліла і взяла до себе.

Виріс малий поміж кабанчиків, як братик. А свиня вилікувала його травною цілющою.

Одного вечора почулося поруч вовче виття. Кабани поснули, а Криволапко виліз із нори і на за-

пах пішов. Коли натрапив на зграю вовків, познайомився з ними та пообіцяв допомогти кабанів ловити. А як повернувся до кабанячої родини, то домовився влаштувати сіроманцям пастку.

Криволапко заманив вовків до вузької печери. На виході з неї кабани ловили втомлених хижаків та в'язали хвіст до хвоста. А потім на міцну гілку усіх разом почепили головами донизу.

– Помилуйте! – обізвався вожак. – Вибачте!

– Вибачити?! А хто від дитини своєї відрікся, не ти?

Пригадав вовк, як покинув у лісі свого немічного сина. Йому стало соромно. Попросили вовки всі разом пробачення. Криволапко вступився:

– Відпустимо їх! Але нехай поклянуться, що більше ніколи сюди не поткнуться!

☀ Що видалося тобі несподіваним в оповіданні? Прочитай.

Чому важливо піклуватися про своє здоров'я?

1. Мама Рохля переконала кабана Хрюка, що, піклуючись про здоров'я вовчяти-малючка, можна допомогти йому одужати. Свою думку вона підтвердила даними медичних досліджень. Поміркуй, що найбільше може впливати на здоров'я вовчика.

Що найбільше впливає на здоров'я

Використовуючи дані діаграми, інсценізуйте можливу розмову між кабанями.

2. У новій родині Криволапка всі дуже любили смачно попоїсти, а мама Рохля навчала дітей правил етикету. Доповни репліки мами-свинки власними правилами.

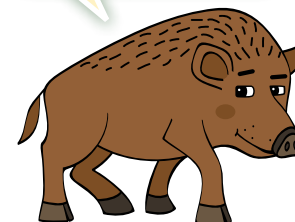
Користуйся приборами правильно.

Не забувай помити руки.

Жуй із закритим ротом.

?

Не забувай подякувати.

3. Для розвитку дитини необхідно забезпечити її організм достатньою кількістю вітамінів.

Вітамін А добре впливає на зір та шкіру.

Вітаміни групи В допомагають у навчанні та запам'ятовуванні.

Вітамін С оберігає організм від інфекцій.

Вітамін D зміцнює зуби та волосся.

Вітамін Е потрібен нашій крові та м'язам.

4. Досліди, у яких продуктах міститься багато цих вітамінів.

5. Чи правильно вчинили діти в кожній із ситуацій? Хто з них відповідально ставиться до свого здоров'я? Відповідь обґрунтуй. Як дієш ти в таких випадках?

6. Поміркуй, що ти можеш зробити вже сьогодні для збереження власного здоров'я.

Як я можу вплинути на своє майбутнє?

1. Криволапко почув від сороки японське прислів'я. Віднови його та поясни зміст.

2. Розглянь малюнок. Як ти гадаєш, що могло стати приводом для втечі вовків? Склади власну розповідь за поданими запитаннями.

- ☀ Що відбулося раніше?
- ☀ Що відбувається зараз?
- ☀ Що відбудеться за кілька днів/місяців?

3. Обчисли:

$$\text{boar} + \text{boar} + \text{boar} = 21$$

$$\text{wolf} + \text{wolf} = 50$$

$$\text{boar} + \text{wolf} = ?$$

4. Розглянь малюнки й розкажи, які плани на літо в кожної дитини. Що допомогло тобі зробити припущення?

Христина

Іринка

Даяна

Радомир

Ростик

Мишко

5. Від чого залежить, чи здійсняться ці плани влітку? Що може завадити?

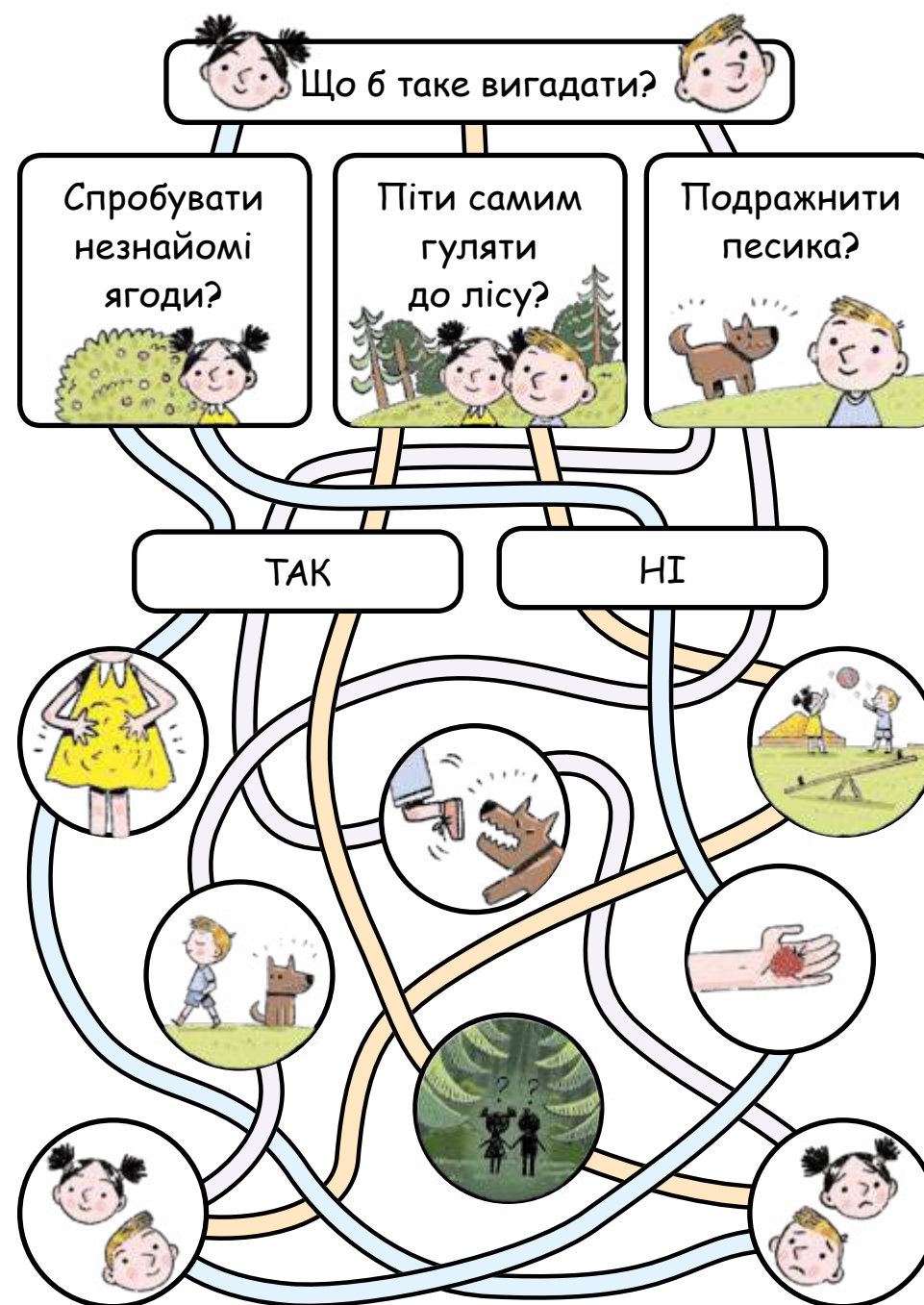
6. Які твої плани на літні канікули? Розкажи або намайуй у зошиті.

7. Назви три вміння, які допоможуть тобі здійснити ці плани.

8. 14 дітей грають у футбол, серед них — більше десяти хлопчиків. Скільки дівчаток можуть грати у футбол? Назви всі можливі варіанти.

Довідайся, як не наражатися на небезпеку.

☀ Поміркуй, на які ще небезпеки можуть натрапити діти під час канікул. Як їх уникнути?

Підсумовуємо вивчене

1. Пригадай твори, з якими ти ознайомився/ознайомилася на уроках курсу "Я досліджую світ". Який тобі сподобався найбільше? Хто його написав?

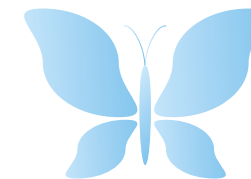
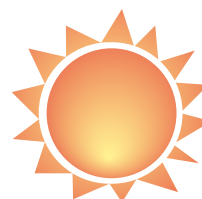

2. Визнач за календарем, скільки днів триватимуть літні канікули.

Червень						Липень					Серпень				
Пн	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	31	
Вт	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25		
Ср	3	10	17	24		1	8	15	22	29	5	12	19	26	
Чт	4	11	18	25		2	9	16	23	30	6	13	20	27	
Пт	5	12	19	26		3	10	17	24	31	7	14	21	28	
Сб	6	13	20	27		4	11	18	25		1	8	15	22	29
Нд	7	14	21	28		5	12	19	26		2	9	16	23	30

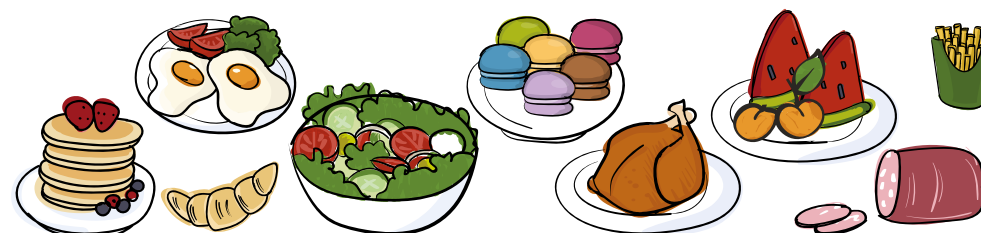
3. Скільки днів від сьогодні залишилося чекати до початку канікул?

4. Розкажи про ознаки літа, користуючись підказками.

5. Пригадай, які державні свята ти відзначатимеш під час канікул. Розкажи про традиції святкування одного з них (на вибір) у твоїй родині/громаді.

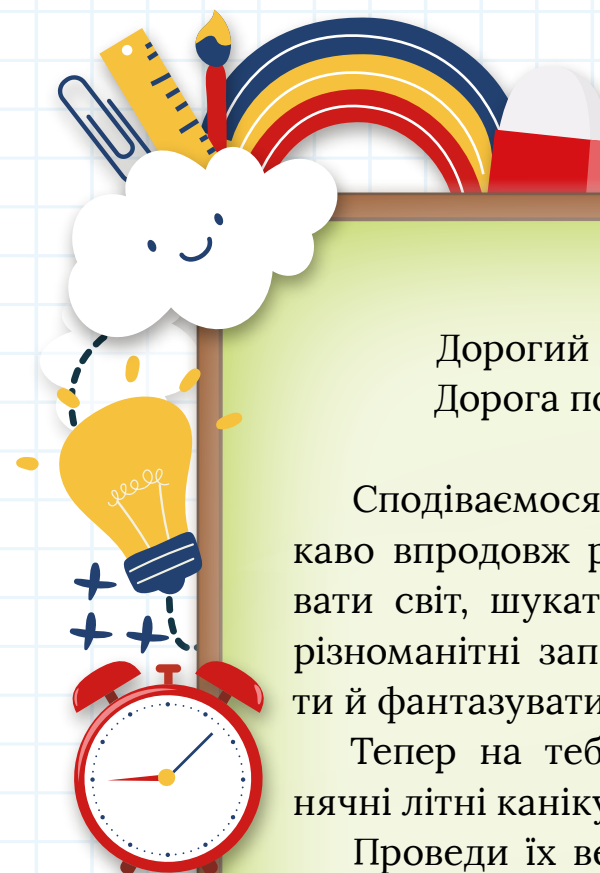
6. Обери страви, багаті на вітаміни.

7. Під час літніх канікул не можна забувати про безпеку. Розкажи, яких правил слід дотримуватися, щоб відпочинок був вдалим. Поміркуй і розкажи, коли зображені об'єкти можуть бути небезпечними.

8. Влітку фотографуй або замальовуй найцікавіші моменти свого відпочинку, щоб поділитися своїми враженнями на початку нового навчального року.

Дорогий друже!
Дорога подруго!

Сподіваємося, тобі було цікаво впродовж року досліджувати світ, шукати відповіді на різноманітні запитання, творити й фантазувати.

Тепер на тебе чекають сонячні літні канікули!

Проведи їх весело і безпечно. І повертайся до школи у 3-й клас з новою енергією, натхненням та бажанням продовжувати дивовижні дослідження.

Автори підручника

